

Waterschap Hunze en Aa's

Accountantsverslag 2024

Rapportage aan het algemeen en
dagelijks bestuur

The better the question. The better the answer. The better the world works.

Shape the future
with confidence

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Het algemeen en dagelijks bestuur van
Waterschap Hunze en Aa's
T.a.v. de heer ing. J. Kooistra Mgm, secretaris-directeur
Postbus 195
9640 AD VEENDAM

Groningen, 3 juni 2025

Accountantsverslag 2024

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van Waterschap Hunze en Aa's. Dit verslag bevat de onderwerpen waarvan wij het van belang vinden om met u te delen, alsmede de onderwerpen waar wij vanuit wet- en regelgeving verplicht zijn om over te rapporteren.

Dit verslag is uitsluitend bestemd voor gebruik door het algemeen bestuur en mag niet door anderen worden gebruikt of aan derden worden verstrekt zonder schriftelijke goedkeuring.

Het concept van dit verslag is op 15 en 30 april 2025 besproken met de portefeuillehouder FAZ, de secretaris-directeur, het afdelingshoofd PFB, de controller en het teamhoofd financiën.

BSS0025650/AdH/lg

Wij vertrouwen u met deze informatie van dienst te zijn en zijn graag bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Wij spreken onze waardering uit voor de plezierige samenwerking met de medewerkers van Waterschap Hunze en Aa's.

Hoogachtend,
EY Accountants B.V.

L.M. de Vries MSc EMA RA

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Managementsamenvatting

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2024 op 3 juni 2025 volgens planning afgerond. Wij hebben hieronder de uitkomsten van onze controle samengevat. Op de volgende pagina hebben wij een tabel opgenomen met daarin de belangrijkste onderwerpen van onze controle die wij met u willen delen. Wij spreken onze waardering uit voor de plezierige samenwerking met de medewerkers van Waterschap Hunze en Aa's.

Uitkomsten controle

- Naar aanleiding van onze controle hebben wij geen materiële controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening geconstateerd. Dit betekent dat in de jaarrekening 2024 geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid resteren.
- Wij hebben inzake de naleving van de Europese aanbestedingsregels voor een totaalbedrag van € 684.000 financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd. Uit onze controle zijn geen overige financiële rechtmatigheidsfouten gebleken. Het totaalbedrag van de financiële rechtmatigheidsfouten is lager dan de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2024 van € 1.100.000.
- Wij hebben geen bijzonderheden geconstateerd ten aanzien van de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de definitieve jaarrekening 2024 van Waterschap Hunze en Aa's.
- Wij concluderen dat het jaarverslag in alle materiële aspecten is opgesteld in overeenstemming met de Waterschapswet en geen materiële inconsistenties bevat met de jaarrekening.
- Wij hebben diensgevolge op 3 juni 2025 een controleverklaring met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening verstrekt.
- De samenwerking en communicatie tussen Waterschap Hunze en Aa's en EY is naar onze mening goed verlopen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Managementsamenvatting

Belangrijkste aandachtspunten in onze controle	Onze belangrijkste observaties	Schattingsonzekerheid	Pagina referentie
Analyse van het resultaat 2024	Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 2,6 miljoen voordelig na mutaties in de reserves. De afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn toereikend toegelicht in de jaarrekening.	N.v.t.	Pagina 5
Naleving van de Europese aanbestedingsregels	Wij hebben de naleving van de Europese aanbestedingsregels getoetst en daarbij financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd voor een totaalbedrag van € 684.000. Deze fouten blijven onder de goedkeuringstolerantie voor rechtmatigheid van € 1,1 miljoen.	N.v.t.	Pagina 6
Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage	Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.	N.v.t.	Pagina 8
WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van Waterschap Hunze en Aa's gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2024. Wij hebben vastgesteld dat de WNT over 2024 is nageleefd en dat de WNT-verantwoording in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.	N.v.t	Pagina 9
Jaarverslag	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Waterschapsbesluit en de Waterschapswet is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent het waterschap en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.	N.v.t	Pagina 16

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Onze kernpunten uit de controle

Wij hanteren een top-down en risk-based controleaanpak. Hierbij richten wij relatief meer aandacht op onderdelen met een hoger risico of met een grotere impact op de jaarrekening. In lijn met ons controleplan hebben wij de belangrijkste aandachtspunten geïdentificeerd als kernpunten van de controle.

Voorts hebben wij op 18 september 2024 gesproken met de commissie FAZ als voorbereiding op onze controle van de jaarrekening 2024. Tijdens dit gesprek zijn een aantal aandachtspunten benoemd door de commissie FAZ die wij als onderdeel van onze hierna benoemde kernpunten hebben meegenomen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Analyse van het resultaat 2024

Gerealiseerd resultaat 2024

Het gerealiseerd resultaat (resultaat na mutaties in de reserves) over het jaar 2024 bedraagt € 2,6 miljoen voordelig (2023: € 1,3 miljoen voordelig) ten opzichte van een begroot resultaat van € nihil.

Het resultaat over 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedrag (in €1.000)	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Afwijking
Totale lasten	€ 111.104	€ 110.366	(€ 738)
Totale baten	(€ 105.197)	(€ 107.082)	(€ 1.885)
Saldo van baten en lasten	€ 5.906	€ 3.284	(€ 2.622)
Mutaties in reserves	(€ 6.035)	(€ 5.876)	€ 159
Gerealiseerd resultaat	(€129)	(€ 2.592)	(€ 2.463)

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de afwijkingen die tot het rekeningresultaat van € 2,6 miljoen voordelig leiden. In de tabel rechts hebben wij een overzicht opgenomen van de programmaonderdelen die het resultaat met name bepalen. Voor de inhoudelijke analyse van de afwijkingen ten opzichte van de begroting verwijzen wij naar de jaarrekening 2024.

Begrotingsbeheer

Over 2024 is sprake van een afwijking van het gerealiseerde resultaat van € 2,5 miljoen (2,3%) ten opzichte van de begroting na wijziging. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere gerealiseerde baten dan begroot. Op basis van onze controle en de verschillenanalyse zoals opgenomen in de jaarstukken constateren wij dat deze verschillen grotendeels worden veroorzaakt door externe factoren die pas in een relatief laat stadium in het begrotingsjaar bekend waren (zoals hogere belastingopbrengsten) en veelal incidenteel van aard zijn. Wij adviseren het dagelijks bestuur aandacht te blijven hebben voor de volledigheid en tijdigheid van vereiste begrotingswijzigingen gedurende het jaar.

Afwijking in baten en lasten per taakveld ten opzichte van gewijzigde begroting (bedragen in €1.000)	Voordelig	Nadelig
Watersysteembeheer	1.509	-
Zuiveringsbeheer	955	-
Totaal (exclusief resultaat najaarsrapportage)	2.464	-
Resultaat najaarsrapportage	129	-
Gerealiseerd resultaat 2024	2.592	-

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Kernpunt

Als gevolg van de relatief complexe wet- en regelgeving rondom Europese aanbestedingen bestaat een verhoogd risico dat inkopen niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels plaatsvinden. Gezien de omvang van de jaarlijkse inkopen van het waterschap zou dit mogelijk tot significante financiële rechtmatigheidsfouten in de jaarrekening kunnen leiden. Op basis van de uitkomsten van onze risico-analyse alsmede de uitkomsten van onze controle voorgaand jaar hebben wij hiervoor een significant risico onderkend.

Algemeen

Zoals ook gerapporteerd in onze rapportage Tussentijdse uitkomsten controle 2024 d.d. 19 december 2024 heeft het waterschap in het afgelopen jaar significante vooruitgang geboekt met betrekking tot de interne beheersing van het proces aanbestedingen. Daarnaast is in 2024 een substantieel deel van de over 2023 aangemerkte onrechtmatige inkopen opnieuw aanbesteed. Tot slot heeft het waterschap zelfstandig (potentiële) financiële rechtmatigheidsfouten geïdentificeerd. Deze inspanningen leiden ertoe dat de financiële rechtmatigheidsfouten met betrekking tot de naleving van de Europese aanbestedingsregels in 2024 ten opzichte van 2023 fors zijn teruggedrongen en de goedkeurings-tolerantie voor fouten voor 2024 niet wordt overschreden.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de Europese aanbestedingsregels over 2024 zijn nageleefd:

- Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers van de afdelingen financiën en de inkoop.
- Inspectie van de intern door Waterschap Hunze en Aa's uitgevoerde spendanalyse en uitgevoerde (verbijzonderde) interne controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels.
- Aan de hand van de door Waterschap Hunze en Aa's uitgevoerde spendanalyse middels een deelwaarneming vaststellen of inkopen die de geldende Europese aanbestedingsdrempel overschrijden Europees zijn aanbesteed.
- Vaststellen of in 2024 gegunde opdrachten die de Europese aanbestedingsdrempel overschrijden maar nog niet tot inkopen hebben geleid Europees zijn aanbesteed (middels analyse van de overlopende passiva, voortgezette controle, niet in de balans opgenomen verplichtingen).

Belangrijkste observaties

- Wij hebben de volgende financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd:
 - Overeenkomst voor Levering Metaalzouten: Per 1 februari 2020 is een overeenkomst voor de levering van metaalzouten overeengekomen met een looptijd van twee jaar, met een optie tot verlenging van twee keer twee jaar. Deze overeenkomst is niet Europees aanbesteed. Per 1 februari 2024 is dit contract voor de tweede keer verlengd voor een termijn van twee jaar. Omdat de omvang van de inkopen voor de periode 1 februari tot 1 februari 2026 de Europese aanbestedingsdrempel overschrijdt, met name door een toename van de geldende prijzen, hadden deze inkopen echter Europees moeten worden aanbesteed.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Wij hebben de spend na 1 februari 2024 ad € 157.000 inclusief btw derhalve aangemerkt als financiële rechtmatigheidsfout. Wij merken op dat deze fout ook door het waterschap zelf is geconstateerd. Per heden heeft nog geen (Europese) aanbesteding van deze inkopen plaatsgevonden. Wij hebben begrepen dat het Waterschap in voorbereiding is om een aanbesteding op te starten.

- Levering Polyelectroliet: Per 1 september 2024 is een nieuwe Europese aanbesteding inzake de levering van polyelectroliet tot stand gekomen. De voorgaande overeenkomst die Europees is aanbesteed liep tot eind februari 2022. In de tussenliggende periode is voor circa € 247.000 (exclusief btw) polyelectroliet ingekocht. Deze inkopen overschrijden de Europese aanbestedingsgrens en derhalve hadden deze inkopen Europees moeten worden aanbesteed. De inkopen in 2024 tot september 2024 bedragen € 96.000 inclusief btw. Wij hebben dit bedrag aangemerkt als financiële rechtmatigheidsfout.
- Software licenties: In lijn met voorgaand jaar is de aanschaf van een aantal software licenties niet Europees aanbesteed. Voor 2024 bedraagt de financiële rechtmatigheidsfout € 369.000, inclusief btw. Het waterschap heeft afgelopen actie ondernomen om zoveel mogelijk software licenties Europees aan te besteden. Met ingang van 2025 zijn alle software licenties Europees aanbesteed.

- Onderhoud en revisie blowers: Over 2024 bedragen de totale inkopen € 62.000 inclusief btw. Voorgaand jaar hebben wij de inkopen ad € 189.000 aangemerkt als financiële rechtmatigheidsfout. Op basis van de omvang van de inkopen in afgelopen jaren wordt de Europese aanbestedingsdrempel overschreden en dienen deze inkopen derhalve Europees te worden aanbesteed. Om die reden hebben wij de inkopen 2024 ad € 62.000, inclusief btw aangemerkt als financiële rechtmatigheidsfout. Wij hebben begrepen dat het waterschap bezig is om een nieuwe raming op te stellen van de verwachte inkopen in de komende jaren en op basis hiervan al dan niet een Europese aanbesteding zal initiëren.

Conclusie

Het totaalbedrag van de financiële rechtmatigheidsfouten van € 684.000 (inclusief btw) valt binnen de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2024 van € 1.100.000. Dit betekent dat de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten geen invloed hebben op de strekking van ons oordeel bij de jaarrekeningbetreffende de rechtmatigheid.

Wij adviseren het waterschap om de ingezette verbeteracties met betrekking tot het proces aanbestedingen te continueren, de oorzaken van de geconstateerde fouten te blijven monitoren en, waar nodig, aanvullende (interne) beheersmaatregelen te treffen. Hiermee kunnen (aanvullende) financiële rechtmatigheidsfouten in de toekomst worden voorkomen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage

Kernpunt

Waterschap Hunze en Aa's dient middels de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 verantwoording af te leggen over drie specifieke uitkeringen (2023: twee). Iedere specifieke uitkering heeft eigen kenmerken en specifieke voorwaarden en vereisten. Als gevolg hiervan onderkennen wij een verhoogd risico ten aanzien van de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verantwoorde bestedingen in de SiSa-bijlage.

Onze aanpak

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Wij hebben per specifieke uitkering onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de financiële verantwoording in de SiSa-bijlage juist, volledig en rechtmatig is:

- Inwinnen van inlichtingen bij verantwoordelijk medewerkers van de afdeling financiën.
- Kennisnemen van de specifieke regeling en beschikkingen.

- Vaststellen of de verantwoorde bestedingen in de SiSa-bijlage aansluiten met de financiële administratie.
- Detailcontrole van de verantwoorde bestedingen op basis van onderliggende documentatie (zoals facturen).

Belangrijkste observaties

- Wij hebben vastgesteld dat het waterschap een adequaat intern (beheersings)proces heeft ingericht om een betrouwbare totstandkoming van de SiSa-bijlage te waarborgen.
- Het Waterschap heeft per specifieke uitkering een dossier gevormd, waarin de te verantwoorden bedragen en indicatoren aan de hand van onderliggende documentatie zijn onderbouwd.

Conclusie

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. De SiSa-bijlage dient door uw waterschap samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In de bijlage van dit verslag zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. Het Waterschap kan deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Naleving Wet Normering Topinkomens (WNT)

Kernpunt

Op basis van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt daarnaast een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor de bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de bezoldigingsmaxima van topfunctionarissen overschrijden.

Gegeven de complexiteit van deze wetgeving, de wijziging in de topfunctionaris (aanstelling nieuwe secretaris-directeur met ingang van 17 juni 2024) in combinatie met de (wettelijk bepaalde) lage controletolerantie voor de accountant bestaat een verhoogd risico dat de WNT over 2024 niet is nageleefd en/of de toelichting op de WNT niet voldoet aan de gestelde vereisten.

Onze aanpak

Wij hebben de in de WNT-verantwoording in de jaarrekening opgenomen bezoldigingsgegevens van de binnen uw organisatie geïdentificeerde topfunctionaris gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2024. Op basis hiervan hebben wij onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de WNT over 2024 is nageleefd en dat de toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen:

- Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers inzake de totstandkoming van de WNT-verantwoording.
- Aansluiten van de WNT-verantwoording in de jaarrekening met onderliggende bescheiden uit de salarisadministratie en financiële administratie.
- Vaststellen of de bedragen in de WNT-verantwoording tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de WNT.
- Analyse van de volledigheid van functionarissen die verantwoord dienen te worden in het kader van de WNT.
- Analyse volledigheid van de in de verantwoording opgenomen looncomponenten en vergoedingen, zowel vanuit de salaris- als de financiële administratie.

Belangrijkste observaties

In overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving kwalificeert de secretaris-directeur als leidinggevende topfunctionaris. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldiging van zowel de voormalige secretaris-directeur als de huidige secretaris-directeur juist en volledig is verantwoord en toegelicht en binnen het voor Waterschap Hunze en Aa's geldende algemene bezoldigingsmaximum blijft. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat bij Waterschap Hunze en Aa's geen sprake is van overige functionarissen die het maximum van de WNT overschrijden en op grond hiervan toegelicht moeten worden in de jaarrekening.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Naleving Wet Normering Topinkomens (WNT)

Anticumulatiebepaling

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of geen sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen. Evenals vorig jaar hebben wij in onze controleverklaring deze aangelegenheid benadrukt middels een paragraaf ter benadrukking van overige aangelegenheden.

Conclusie

Wij hebben vastgesteld dat Waterschap Hunze en Aa's over 2024 de WNT heeft nageleefd en dat de WNT-verantwoording in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Analyse resultaat 2024

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Management override

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Oneigenlijke beïnvloeding van de jaarrekening door het management/dagelijks bestuur (management override)

Kernpunt

Het management en het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het voorkomen en het ontdekken van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving door de implementatie van passende en toereikende interne controlemaatregelen. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur, inclusief het toezicht op de interne controleomgeving. Het is onze verantwoordelijkheid om een controle zo te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat, waaronder fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving. Daarom houden wij bij onze controle ook rekening met het risico van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden (en specifiek NV COS 240) rekening met het risico dat het management/het dagelijks bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken (management override of controls) om de financiële resultaten te sturen.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Vaststellen van de opzet en het bestaan van de interne beheersing rondom het financiële afsluitproces, inclusief de getroffen interne beheersmaatregelen rondom memoriaalboekingen.
- Inwinnen van inlichtingen bij de secretaris-directeur, management en medewerkers van de afdeling financiën.

- Beoordelen van schattingen op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten (zoals de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren en overige voorzieningen).
- Wij hebben data-analyse toegepast om journaalposten met een verhoogd risico te identificeren, waarvan wij de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) hebben beoordeeld, inclusief die met verbonden partijen.
- Wij hebben data-analyse toegepast om (handmatige) boekingen in de financiële administratie met een verhoogd risico te signaleren op basis van vooraf vastgestelde risicocriteria. De geselecteerde (handmatige) boekingen hebben wij vervolgens in detail gecontroleerd aan de hand van de onderliggende documentatie.

Belangrijkste observaties en conclusie

Op basis onze uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen indicaties geconstateerd dat dit risico zich daadwerkelijk heeft voorgedaan.

Daarnaast hebben wij geen specifieke risico's geïdentificeerd die verband houden ten aanzien van het niet-naleven van wet- en regelgeving. Tijdens onze controle hebben wij geen indicaties verkregen voor feitelijke of vermoede fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving of statuten, met uitzondering van de aangelegenheid zoals opgenomen in de sectie Fraude van dit verslag. Het ambtelijk management en dagelijks bestuur van Waterschap Hunze en Aa's heeft bevestigd dat zij dergelijke vermoedens ook niet hebben.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Voor de jaarrekeningcontrole wordt in toenemende mate gesteund op informatie uit IT-systemen. Om op die informatie te kunnen vertrouwen, is het van belang dat de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking in de applicaties is gewaarborgd. Wij hebben een begrip gevormd van de voor het waterschap relevante algemene ontwikkelingen op het gebied van IT en cyber/privacy risicomanagement.

Algemene IT-ontwikkelingen

De kerntaken van het waterschap zijn al jarenlang onveranderd, maar de wijze waarop IT en informatievoorziening deze taken ondersteunt verandert. De diversiteit aan IT-mogelijkheden leidt tot een geleidelijke verandering in de rol van IT en het belang van (betrouwbare) informatie binnen het primaire proces van het waterschap, waarbij deze rol steeds prominenter wordt.

Het waterschap geeft vorm aan de digitale transformatie middels het IBP programmaplan. Hierbij heeft het waterschap tot doel dat IT aan blijft sluiten bij de primaire processen en innovatie te faciliteren. Het is van belang om de IT-strategie te blijven actualiseren, zodat publieke middelen van het waterschap effectief en efficiënt ingezet blijven worden. IT draagt op deze manier bij aan het maken van keuzes binnen het primaire proces.

Voor het blijvend actualiseren van de IT-strategie is het essentieel om de organisatie als geheel te betrekken om op die manier IT aan te laten sluiten bij de primaire processen en doelstellingen. Het is daarvoor belangrijk om de gewenste governance in beeld te houden, zodat doelstellingen effectief en efficiënt behaald worden.

NIS2

De Europese NIS2-richtlijn wordt in Nederland omgezet naar de Cyberbeveiligingswet (hierna Cbw). Verwacht wordt dat de Cbw in het derde of vierde kwartaal van 2025 formeel in werking zal treden.

Vanaf de inwerkingtreding van de Cbw zullen strengere eisen gelden voor sectoren, zoals de waterschappen. De Cbw bevat een zorgplicht die vereist dat organisaties passende technische en organisatorische maatregelen nemen voor de bescherming tegen cyberdreigingen, een meldplicht voor significante cyberincidenten (binnen 24 uur), striktere eisen rondom beveiliging binnen de toeleveringsketen en mogelijke handhaving in de vorm van een auditplicht. Non-compliance met de Cbw kan leiden tot sancties, waaronder boetes tot € 10 miljoen of 2% van de totale wereldwijde jaaromzet.

Het waterschap zal naar verwachting worden aangemerkt als een “essentiële” entiteit onder de Cbw. De Cbw vereist dat cybermaatregelen aantoonbaar door het bestuur worden goedgekeurd en dat actief toezicht wordt gehouden op de uitvoering ervan. Daarnaast is een vergelijking tussen de huidige cybermaatregelen en de Cbw-vereisten noodzakelijk, waarbij geconstateerde hiaten prioriteit dienen te krijgen in de opvolging.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving

Om tijdig te voldoen aan de nieuwe CBW heeft het waterschap een project opgezet. Hierbij schenkt het waterschap aandacht aan:

- het in kaart brengen van Essentiële processen en systemen;
- het uitvoeren van een GAP-analyse ten aanzien van de Cbw en de geïdentificeerde tekortkomingen gericht op te volgen;
- een verbeterplan/roadmap op te stellen voor de implementatie van aanvullende maatregelen om de GAPs tijdig op te lossen.

Privacy

Met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) komt steeds meer nadruk te liggen op de verantwoordelijkheid van het waterschap om aantoonbaar te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Tegelijkertijd verwachten burgers, stakeholders en toezichthouders dat overheidsorganisaties (waaronder het waterschap) hun privacy-risicomanagement op orde hebben en persoonsgegevens adequaat beschermen.

Het waterschap beschikt over een Functionaris Gegevensbescherming (FG) en voldoet hiermee aan een belangrijk wettelijke vereiste vanuit de AVG. Het waterschap hanteert een Three Lines of Defense (3LoD) model voor het risicomanagement van zowel cybersecurity als privacy. Hierbij fungeert de functionele lijn (operatie) als eerste lijn, de ISO en privacy officers als tweede lijn en CISO en FG als derde lijn.

Wij adviseren om de volgende acties uit te voeren om het privacy risicomanagement van het waterschap naar een hoger volwassenheidsniveau te brengen:

- De bestuurlijke ambitie op het gebied van privacy is om het volwassenheidsniveau 4 (benchmark op basis van gezamenlijk op te stellen presentatie-indicatoren) conform de CIP privacy baseline te bereiken. Wij adviseren om een dataprivacy strategie op te stellen en deze te laten bekrachtigen (formaliseren) door het bestuur om verankering binnen de verschillende lagen van de organisatie meer te borgen.
- Intensiveer de bewustwordingsinitiatieven ten aanzien van privacy. Dit kan bijvoorbeeld door trainingen (zoals verplichte e-learning) afdelingsspecifiek aan te bieden. Wij hebben begrepen dat het waterschap deze actie onderschrijft en de bewustwording in 2025 reeds concreet aan het intensiveren is.
- Wij zijn geïnformeerd dat het waterschap reeds de eerste privacy ambassadeurs heeft aangesteld voor het verhogen van privacy bewustwording op afdelingsniveau. Momenteel voert de FG nog operationele privacy-taken uit, waarmee zijn toezichthoudende rol nog niet volledig kan worden vervuld. Daarnaast constateren wij dat de capaciteit van de privacy officers in 2024 tijdelijk is teruggelopen (uitdiensttreding van één van de twee privacy officers), maar dat begin 2025 een privacy officer in dienst is getreden.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving

- Richt een periodiek proces in met een stelsel van maatregelen waarmee het waterschap in staat is om de effectiviteit van de getroffen maatregelen ten opzichte van de privacyrisico's continu te evalueren en (waar nodig) bij te stellen. Hierbij kan de Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA) worden gevolgd.
- Het waterschap heeft (nog) niet voor alle (belangrijke) verwerkingen een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd. Borg dat voor nieuwe en gewijzigde processen in de komende jaren DPIA's worden uitgevoerd. Hierbij bevelen wij aan om bij nieuwe en gewijzigde verwerkingen in een zo vroeg mogelijk stadium uit te voeren en de uitkomsten te monitoren middels de PDCA-cyclus.

Implementatie Unit4

Waterschap Hunze en Aa's heeft begin 2025 de overstap gemaakt van Decade naar Unit4. Als onderdeel van onze controle hebben wij kennis genomen van het migratieproces en voeren wij achteraf een controle uit op de juistheid en volledigheid van de geconverteerde gegevens. Deze werkzaamheden zijn conform planning nog niet volledig afgerond; afronding zal in de loop van 2025 plaatsvinden.

Tot op heden hebben wij geen aandachtspunten geconstateerd die voor het dagelijks en algemeen bestuur relevant zijn. We hebben regelmatig overleg met de ambtelijke organisatie om de voortgang van onze werkzaamheden met betrekking tot de implementatie van Unit4 te waarborgen en de relevante attentiepunten voor de verdere werkzaamheden te bespreken.

In onze rapportage Tussentijdse uitkomsten controle 2025 rapporteren wij (eind 2025) de uitkomsten van onze werkzaamheden met betrekking tot de conversie van Decade naar Unit4.

INHOUD

- Aanbiedingsbrief
- Managementsamenvatting
- Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

- Jaarverslag
- Fraude
- Continuïteit
- Controleverklaring
- Bijlagen

Cybersecurity dashboard

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij, door middel van interviews met belangrijke stakeholders, inzicht gekregen in de voor het waterschap relevante cyberrisico's. Wij hebben inzicht gekregen in de mate waarin de door het Waterschap getroffen maatregelen om deze cyberrisico's te mitigeren worden gemonitord en intern worden geëvalueerd en op welke wijze hierover wordt gerapporteerd aan de secretaris-directeur en het dagelijks bestuur. Hieronder worden de aandachtspunten en aanbevelingen per onderdeel weergegeven.

Beeld van waarden en dreigingen	Onze understanding van het cyber risk management	
 Cyberrisico's - Cybergevoeligheid en dreigingsbeeld Het Waterschap beschikt over een risicomanagement methodiek en een risicoregister waarin de IT-risico's zijn beschreven. Een integrale risicoanalyse per kroonjuweel op basis van dreigingen is nog niet uitgevoerd. Wij adviseren: - Als aanvulling op het huidige risicomanagement: Op basis van dreigingen op de kroonjuwelen van het waterschap een integrale risicoanalyse uit te voeren om de risico's ten aanzien van cybersecurity in kaart te brengen en hieraan de reeds getroffen cybermaatregelen te koppelen. - Aanvullend op de risicoanalyse een door het dagelijks bestuur bekrachtigde "risk appetite" (mate van bereidheid tot het nemen van risico's) op te stellen en bij te houden.	 Cybersecurity-maatregelen – Effectiviteit op basis van monitoren en evalueren door organisatie Het waterschap heeft diverse cybersecurity maatregelen geïmplementeerd, waaronder netwerk segmentering en security monitoring. Het waterschap heeft nog geen scenario's uitgewerkt of getest voor het geval dat calamiteiten optreden. Wij adviseren: - Op basis van de nog uit te voeren risicoanalyse te bepalen in hoeverre er voldoende maatregelen getroffen zijn om de risico's te mitigeren. - Scenario's voor calamiteiten te ontwikkelen en te oefenen en op basis hiervan de impact op het primaire proces van het waterschap te bepalen. Tref indien nodig aanvullende maatregelen.	 Rapportage aan de secretaris-directeur en dagelijks bestuur Het Waterschap heeft een periodieke halfjaarlijkse rapportage ingericht en daarnaast een informele overlegstructuur. Hierbij wordt met vaste periodiciteit gerapporteerd over (potentiële) cyber security incidenten, risicoregister, status van projecten (waaronder CBW en compliance met de BIO) en de status en effectiviteit van geïmplementeerde beheersmaatregelen aan de secretaris-directeur. Wij bevelen aan: De periodieke rapportage uit te breiden met actuele ontwikkelingen van het dreigings-landschap, de restructisico's op het gebied van cybersecurity en de voortgang van cybersecurity maatregelen en initiatieven.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage: Jaarverslag

In het kader van onze controle van de jaarrekening is het onze verantwoordelijkheid om te verifiëren of het jaarverslag voldoet aan de eisen van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit, en of het consistent is met de jaarrekening. Daarnaast dienen we te beoordelen of het jaarverslag, gezien de kennis en het begrip die we tijdens de controle van de jaarrekening hebben verworven over het waterschap en haar omgeving, vrij is van materiële onjuistheden.

Informatiewaarde

Uw jaarverslag bestaat uit de programma-verantwoording, de voortgang coalitieakkoord, het verslag ter verantwoording van het financieel beheer, de paragrafen en overige informatie. De informatiewaarde en leesbaarheid van uw jaarverslag is goed.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van het waterschap bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast is in het jaarverslag de verwachte gang van zaken opgenomen.

Kwaliteit paragrafen

Uw jaarverslag bevat alle paragrafen die op basis van het Waterschapswet en het Waterschapsbesluit zijn vereist. De opgenomen paragrafen voldoen aan de vereisten op basis van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit en bieden veel informatie. De informatie is gestructureerd en overzichtelijk opgenomen in het jaarverslag. Wij beoordelen de kwaliteit van uw paragrafen als goed.

Jaarverslag voldoet aan de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit
Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit is vereist.

Jaarrekening en jaarverslag zijn verenigbaar
Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat op basis van de verkregen kennis bij de jaarrekeningcontrole.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

Frauderisico's

Voor een beschrijving van de door ons geïdentificeerde frauderisico's, de in respons daarop uitgevoerde werkzaamheden en onze bevindingen verwijzen wij naar de sectie Management Override zoals opgenomen onder het hoofdstuk Kernpunten uit de controle.

Signalen en aanwijzingen

De volgende signalen voor fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving zijn ons bekend geworden en achten wij relevant om (nogmaals) met u te delen:

Datalekken/inbreuken op persoonsgegevens Op basis van gesprekken met de functionaris gegevensbescherming hebben we vastgesteld dat in november 2024 een datalek heeft plaatsgevonden als gevolg van een aantal onjuist geadresseerde interne brieven inzake keuze arbeidsvoorwaarden.	Het datalek is gegeven de beperkte impact door Waterschap Hunze en Aa's niet gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Wij achten dit aanvaardbaar, gezien de gevolgen van het incident als minimaal zijn beoordeeld. Er worden door de organisatie waarborgen getroffen om herhaling hiervan in de toekomst te voorkomen.
--	--

Frauderisicobeheersing

In onze controle hebben wij aandacht besteed aan het geïdentificeerde frauderisico zoals beschreven in de sectie Management Override van het hoofdstuk Kernpunten uit de controle. Wij onderkennen de volgende op frauderisico's gerichte beheersmaatregelen:

- Integriteitsregelingen, waaronder een klokkenluidersregeling (regeling voor de melding van een vermoeden van een misstand Hunze en Aa's versie 2022).
- Toezicht door het algemeen bestuur op basis van de periodieke financiële rapportages (waaronder de voor- en najaarsnota en de jaarrekening).
- Voldoende (controle technische) functiescheiding door de betrokkenheid van meerdere medewerkers bij het financieel afsluitingsproces.

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd die wij onder uw aandacht willen brengen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Afweging of de financiële positie voldoende is om het waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De jaarrekening is door het dagelijks bestuur opgesteld uitgaande van continuïteit, gebaseerd op het oordeel van het dagelijks bestuur dat Waterschap Hunze en Aa's haar activiteiten in de voorzienbare toekomst zal voortzetten en aan haar verplichtingen kan blijven voldoen.

Als accountant zijn wij verantwoordelijk voor het vaststellen of de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen met betrekking tot de afweging dat het waterschap in staat is om de risico's van de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder, aanvaardbaar zijn. Tevens moeten wij op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen.

Als uitgangspunt van onze oordeelsvorming hebben wij de onderbouwing opgevraagd van de beoordeling door Waterschap Hunze en Aa's, inclusief een afweging over het al dan niet aanwezig zijn van een situatie van materiële onzekerheid (management assessment).

In deze beoordeling zijn onder meer de volgende elementen betrokken:

- Het beschikbare vermogen in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen.
- De begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2029.

De beoordeling (van het management) is gebaseerd op uitgangspunten en verwachtingen of aannames over toekomstige ontwikkelingen. Alhoewel de verslaggevingsregels geen harde afgrenzing bevatten van de in ogenschouw te nemen periode hanteren we als minimaal te beoordelen periode een jaar na het opmaken van de jaarrekening, welke meestal samenvalt met de datum van onze controleverklaring.

Op basis van onze werkzaamheden en de verkregen informatie concluderen wij, als accountant, dat:

- het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie adequaat heeft onderbouwd;
- de afweging van het dagelijks bestuur dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder aanvaardbaar is en geen sprake is van materiële onzekerheid.

Onze beoordelingsperiode betreft een periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van de controleverklaring.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Jaarverslag

Fraude

Continuïteit

Controleverklaring

Bijlagen

Controleverklaring

Conform de Nederlandse controlestandaard 700 rapporteren wij in onze controleverklaring over de onderkende risico's voor continuïteit en fraude en hoe wij daaraan in de controle opvolging hebben gegeven. Concreet betekent dit dat in de controleverklaring twee secties zijn toegevoegd, namelijk "Onze controleaanpak met betrekking tot de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie" en "Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's".

Onze controleaanpak met betrekking tot de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie
In deze sectie hebben wij toegelicht of wij wel of niet feiten en omstandigheden hebben onderkend die aanleiding geven te veronderstellen dat er een risico is met betrekking tot de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie van uw organisatie. Aanvullend hebben wij beschreven welke werkzaamheden wij hebben verricht met betrekking tot uw conclusie dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouders.

Onderdeel van onze werkzaamheden is geweest het beoordelen van uw toelichting van de onzekerheden, de feiten en omstandigheden en de maatregelen die getroffen zijn om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouders voor minimaal twaalf maanden na opmaakdatum van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's
Op basis van onze risicoanalyse en de frauderisicoanalyse zoals ontvangen van het management hebben wij de volgende frauderisico's opgenomen:

- Het inherente fraude risico op doorbreking van de interne beheersingsmaatregelen in de organisatie door het management en/of dagelijks bestuur. Dit risico raakt de totstandkoming van de (schattings)posten en toelichtingen in de jaarrekening als geheel.

Gezien het belang van deze risico's hebben wij u gevraagd in het jaarverslag of de jaarrekening een adequate toelichting op te nemen hoe u deze risico's beheerst en wat de mogelijke impact van deze risico's is op onder de meer de realisatie van uw doelstellingen, het naleven van wet- en regelgeving en de financiële positie van uw organisatie.

Ons uitgangspunt is geweest dat de mate van detail en omvang van de beschrijving van de onderkende risico's en werkzaamheden evenredig is met het belang van deze risico's en de mate waarin daaraan door ons aandacht is besteed in de controle.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlagen

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Controleverschillen

Materialiteit

Onze controle is gericht op het ontdekken van materiële fouten in de financiële verantwoording. Via de controleverklaring geven wij aan dat de jaarrekening een getrouw en rechtmatig beeld geeft, hetgeen inhoudt dat wij een redelijke mate van zekerheid hebben dat de jaarrekening geen materiële fouten bevat.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming en het controleprotocol van Waterschap Hunze en Aa's dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 februari 2018 hebben wij de materialiteit voor de controle voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel bepaald op 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

Op grond van de jaarrekening 2024 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 1.100.000 (1% van de lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 3.300.000 (3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves).

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, bedraagt € 110.000 voor fouten en € 330.000 voor onzekerheden.

Volledigheidshalve merken wij op dat wij voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften hebben gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Controleverschillen

Gecorrigeerde controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die het waterschap heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het Waterschapsbesluit dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Naar aanleiding van onze controle zijn geen materiële controleverschillen geconstateerd.

Ongecorrigeerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen met een mogelijk materiële impact worden gecommuniceerd met het dagelijks bestuur en als bijlage bij de bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Eventuele geconstateerde fouten en onzekerheden worden geanalyseerd in samenhang met de vastgestelde goedkeuringscontroletolerantie voor fouten en onzekerheden van respectievelijk € 1.100.000 en € 3.300.000. Voorts worden de volgende kwalitatieve factoren in ogenschouw genomen teneinde te bepalen of sprake is van een mogelijke materiële impact:

- Het effect op het resultaat voor en na bestemming.
- Het effect op de balansposten, inclusief het eigen vermogen.
- Het effect op significante toelichtingen, individuele items of (sub)totaalbedragen in de jaarrekening.

In de jaarrekening 2024 is geen sprake van ongecorrigeerde controleverschillen hoger dan het rapporteringsbedrag (€ 110.000 voor fouten en € 330.000 voor onzekerheden) met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Financiële rechtmatigheidsfouten

Wij hebben voor een bedrag van € 684.000 financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd met betrekking tot het niet-naleven van de Europese aanbestedingsregels. Uit onze controle zijn geen overige financiële rechtmatigheidsfouten gebleken. Het totaalbedrag van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten ligt onder de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2024 van € 1.100.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Kernpunten uit de controle van dit verslag.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Wij zijn onafhankelijk

Hierbij brengen wij u schriftelijk verslag uit betreffende onze jaarlijkse communicatie over onafhankelijkheid in overeenstemming met de vereisten van toepasselijke wet- en regelgeving en professionele standaarden. Deze rapportage heeft betrekking op EY Accountants B.V. en haar netwerkfirma's in Nederland en waar van toepassing, de EY-lidfirma's in andere landen (gezamenlijk: EY of wij).

Langdurige betrokkenheid

Leon de Vries treedt op als de externe accountant van Waterschap Hunze en Aa's met ingang van het jaar 2021. Aangezien de externe accountant op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving inzake onafhankelijkheid na zeven jaar moet rouleren, mag Leon de Vries nog gedurende drie jaar als externe accountant optreden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overige accountants die betrokken zijn bij de controle van Waterschap Hunze en Aa's, de duur van hun betrokkenheid en het laatste jaar waarin zij bij de controle betrokken kunnen zijn.

Accountants	Eerste jaar betrokken	Aantal jaren betrokken	Jaar dat rotatie verplicht is
L.M. de Vries MSc EMA RA	2021	4	2028
B.F. Buigel MSc EMA RA	2023 (als manager)	2 (als manager)	2030
T.W. Meiboom MSC EMA RA	2024 (als manager)	1 (als manager)	2031
M. Wanders MSc RE CISA	2024	1	2031

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Onafhankelijkheid

Andere onafhankelijkheidskwesties

Andere onafhankelijkheidskwesties kunnen bestaan uit:

- Financiële relaties
- Zakelijke relaties
- Werkrelaties
- Andere persoonlijke relaties
- Geschenken en gastvrijheid
- Juridische procedures

Wij zijn niet op de hoogte van dergelijke onafhankelijkheidskwesties tijdens de audit- en engagementperiode die redelijkerwijs van invloed kunnen zijn op de onafhankelijkheid van EY.

Gebruik van niet-EY-accountants en externe specialisten

Wij hebben bij de uitvoering van onze controle van de waterschapsbelastingen en belastingdebiteuren gebruikgemaakt van niet-EY-accountants.

Deze niet-EY-accountants hebben hun onafhankelijkheid aan ons bevestigd. Wij hebben bij de uitvoering van onze controle geen gebruik gemaakt van externe specialisten.

Onafhankelijkheidsverklaring

Wij bevestigen u dat Leon de Vries, in zijn functie als externe accountant, EY Accountants B.V., haar netwerkfirma's en haar partners, (senior) managers en overige teamleden, die de wettelijke controle uitvoeren, onafhankelijk zijn van Waterschap Hunze en Aa's.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verbonden partijen

Ten aanzien van de (transacties met) verbonden partijen van Waterschap Hunze en Aa's hebben wij vastgesteld dat:

- geen sprake is van ontbrekende/ontoereikende toelichting in de jaarrekening en/of paragraaf verbonden partijen van verbonden partijen of significante transacties met verbonden partijen;
- geen sprake is van significante transacties met verbonden partijen die niet correct zijn geautoriseerd en die indicaties geven voor fraude;
- geen sprake is van meningsverschillen met het dagelijks bestuur inzake de verwerking en toelichting van significante transacties met verbonden partijen;
- geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

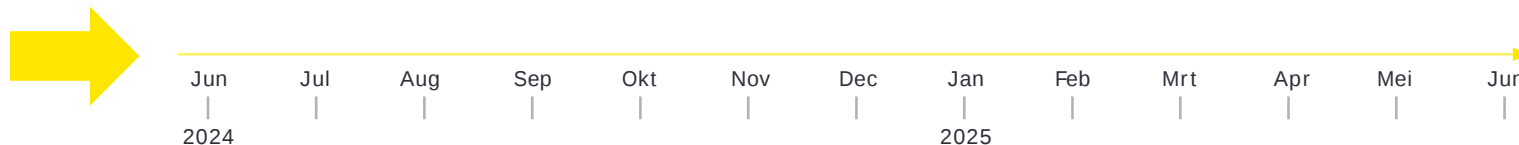
Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Communicatie met de commissie FAZ en het dagelijks en algemeen bestuur

Gedurende het jaar hebben wij de volgende besprekingen gehad met de commissie FAZ en de portefeuillehouder FAZ (als de vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur):

- 18 september 2024 (commissie FAZ): tijdens deze bijeenkomst is de controleaanpak besproken, alsmede de aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2024.
- 17 december 2024 (de portefeuillehouder FAZ, als vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur): tijdens deze bijeenkomst is ons rapport Tussentijdse uitkomsten controle 2024 besproken.
- 29 januari 2025 (commissie FAZ): tijdens deze bijeenkomst is ons rapport Tussentijdse uitkomsten controle 2024 besproken.
- 30 april 2025 (de portefeuillehouder FAZ, als de vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur): tijdens deze bijeenkomst worden de uitkomsten van onze controle besproken.
- 18 juni 2025: tijdens deze bijeenkomst bespreken wij de uitkomsten van onze controle met de commissie FAZ.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Verklaring van onafhankelijkheid	Zie bijlage Onafhankelijkheid.
Belangrijkste bij de controle betrokken controle partners	Zie bijlage Onafhankelijkheid.
Gebruikmaken andere accountants en/of externe deskundigen	Zie bijlage Onafhankelijkheid.
Communicatie	Zie bijlage Communicatie.
Controleaanpak, timing van de controle, geïdentificeerde risico's en eventuele wijzigingen hierin	Onze controleaanpak is consistent met ons controleplan uitgevoerd.
Controleaanpak balans- en winst-en-verliesrekeningposten	We hebben conform voorgaand jaar een gegevensgerichte aanpak gehanteerd voor alle balans- en winst-en-verliesrekeningposten.
Materialiteit	Zie bijlage Controleverschillen.
Toelichting en documentatie	Door het management en dagelijks bestuur zijn ons alle vereiste toelichtingen en documenten verstrekt.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Relevante zaken voor onze beoordeling van de veronderstellingen van het dagelijks bestuur inzake de afweging of de financiële positie voldoende is om het waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen	Wij verwijzen naar de sectie Continuïteit van dit verslag.
Eventuele significante tekortkomingen in het interne financiële controlesysteem	Wij verwijzen naar onze rapportage Tussentijdse uitkomsten controle 2024.
Niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen	Wij hebben geen niet-naleving van wettelijke en/of bestuursrechtelijke bepalingen geconstateerd.
Waarderingsmethoden	Het dagelijks bestuur heeft een adequaat oordeel gevormd over de waarderingsmethoden en heeft deze consistent toegepast. We hebben geen bijzonderheden geconstateerd.
Significante kwesties, zoals besproken met het management, met betrekking tot onze benoeming of continuering	Geen.
Significante moeilijkheden die tijdens de wettelijke controle zijn ondervonden, significante kwesties die voortvloeien uit de wettelijke controle en die zijn besproken, of waarover is gecorrespondeerd, met het management; en andere kwesties die voortvloeien uit de wettelijke controle en die, naar het professionele oordeel van de auditor, van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslagleggingsproces	Geen.
Significante problemen in de omgang met het management tijdens de controle	Geen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Significante verslaggevingsrichtlijnen, inclusief kwalitatieve aspecten en onze beoordeling van toelichtingen door het management	Naar onze mening zijn de verslaggevingsrichtlijnen acceptabel en consistent toegepast. Tevens zijn de transacties in de juiste periode verantwoord en op juiste wijze toegelicht.
Zijn materiële alternatieven voor in verslaggevingsrichtlijnen besproken met het management	Geen.
Significante schattingen, inclusief onze conclusie over de redelijkheid	Wij hebben geen bijzonderheden geconstateerd.
Significante ongebruikelijke transacties	Op basis van onze controle hebben wij geen significante ongebruikelijke transacties geïdentificeerd, welke zich buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van Waterschap Hunze en Aa's bevinden.
Complexe zaken waarvoor consultatie buiten het controleteam nodig is	Gedurende onze controle hebben wij geen complexe zaken geïdentificeerd waarvoor consultatie buiten het controleteam nodig is.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Gecorrigeerde onjuistheden/afwijkingen met betrekking tot rekeningen en openbaarmakingen	Zie bijlage Controleverschillen.
Niet-gecorrigeerde onjuistheden/afwijkingen met betrekking tot rekeningen en openbaarmakingen die door het management als immaterieel worden beschouwd	Zie bijlage Controleverschillen.
Fraude en niet-naleven van de wet- en regelgeving	Zie sectie Fraude.
Overige belangrijke observaties	Geen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

De verantwoordelijkheden van de accountant	
Verantwoordelijkheden ten aanzien van de jaarrekening Wij hebben de jaarrekening 2024 van Waterschap Hunze en Aa's gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslagen van financiële verslaggeving, zijnde het Waterschapsbesluit. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de jaarrekening te verstrekken, als bedoeld in artikel 109 tweede lid van de Waterschapswet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 februari 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Het tijdspad van onze werkzaamheden was als volgt: ▶ Planningswerkzaamheden: oktober 2024. ▶ Tussentijdse/interim-werkzaamheden: oktober en november 2024. ▶ Werkzaamheden voor de jaarafsluiting: maart tot en met mei 2025. De aard van onze opdracht is nader uiteengezet in onze opdrachtbevestiging d.d. 18 maart 2025. Waterschap Hunze en Aa's heeft volledige medewerking verleend en heeft ons alle gevraagde toelichtingen en documenten verstrekt.	Verantwoordelijkheden ten aanzien van fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en het ontdekken van fraude en het naleven van wet- en regelgeving (hierna: onregelmatigheden) berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden. Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten, fraude (Standaard 240) of non-compliance (Standaard 250) bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt. Zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden. Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals het identificeren van risico's, het uitvoeren van controlewerkzaamheden die inspelen op de onderkende risico's en het reageren op aanwijzingen van fraude. In onze controle voeren wij werkzaamheden uit gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van het toetsen van journaalposten met een verhoogd risico, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

De verantwoordelijkheden van de accountant	
Schriftelijke bevestiging van het management Wij hebben het dagelijks bestuur gevraagd om een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening (letter of representation). Wij hebben aan de standaardtekst voor een schriftelijke bevestiging geen specifieke paragrafen toegevoegd op grond van de specifieke situatie van Waterschap Hunze en Aa's.	Wij hebben de schriftelijke bevestiging ontvangen alvorens wij onze controleverklaring hebben verstrekt.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-bijlage

Bijlage: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw waterschap samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2025 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro	Toelichting fout/onzekerheid
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	–	Niet van toepassing
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	–	Niet van toepassing
L35B	Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml) (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	–	Niet van toepassing

Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend oordeel
Strekking controleverklaring rechtmatigheid: goedkeurend oordeel